

МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ-РУСЕ '80

ПРЕВЪПЛЪЩЕНИЯТА НА МАЙСТОРСТВОТО

Ако една хоровая формация последователно и неотклонно върви към най-широките хоризонти на изпълнителското изкуство, всяка предстояща ней на изява подхранва интереса и увереността за нов досег със съвършенството. Но дори и за тези, които отдавна познават, обичат и високо ценят хор „Родина“, неговият концерт на „Мартенските музикални дни“ надмни и най-смелите очаквания. Необикновената празничност и радост от музикалното съпреживяване и у публика, и у професионалисти — от какво се пораждаха те? От зрялото, мъдро, излъчващо властна емоционална енергия и вещ професионализъм артистично внушение на ключителния музикант н. а. Васил Арнаудов. А когато един художествен ръководител има подкрепата на такъв талантлив екип от сътрудници (диригентите Весе-

лин Байчев и Христо Стоев, вокалния педагог Георги Делигаhev, хормайсторите Тодор Джаков, Александрина Ангелова, Георги Коджаманов), когато моделира постиженията на състава, за чийто хористи музиката е съдба и призвание — се раждат непрестанно откритията. Тогава отчитаме ново израстване на хора, за който сме мислили, че вече е покорил върховете в изкуството.

Изявата на хор „Родина“ фокусира в една вечер неговите същностни характеристики. Комплектуването, градацията на програмата, блестящата й защита се свързаха и с широкия стилос диапазон, в който се изяснява майсторството на хора, и с гъвкавите му превъплъщения от вокалната миниатюра до разгърнатата ораториална форма, и с овладяната разнообразна техника, и с великолепните звучност, интона-

ция, дикция, ансамбловост. В концерта бе ярко проведена и друга несекваща традиция — връзката с българската музика, активно стимулирана от го рещите й почитатели и пристрастни интерпретатори — хор „Родина“ и неговите ръководители.

Първата част на концерта, дирижирана от Васил Арнаудов, състави акапелна клавишка и съвременност. И отново се удивихме на пластичната стилсва индивидуализация на творбите, на неповторимо разграничението по фраза, шрих и звукова характеристика произведения. на непоколебимата споелост с възновения, ваятелски диригентски жест. Абсолютна освободеност и гъвкаво преливане в полифонията, изискано гласоводене и просветлена красота срещнахме в изпълнението на произведенията на Хайда, Лоти, Мокорова, детайлно диференцирани по изказ и средства. И също толкова убедителни израснаха образците на хорово майсторство в съвременните творби. „Що е съветска власт“ и „Утренният ден на световната история“ от Ораторията по автентични текстове на Ленин „Словата на

Ленин“ от естонския композитор Тармис бяха могъщо, тържествено въстание на концертта. И музикалната партитура, и изпълнението създадоха внушение, адекватно на гигантската Ленинова мисъл. Бгата отсенени, прозвучаха както мащабната хоровая фреска

на Тормис „Балада за вълните“, така и хоровата звукопис и колоритността на контрастна допълващите се миниатюри „Нощ“ и „Утро“ от унгарския автор Лигети. Широко застъпеното в концерта българско творчество бе великолепно защитено в „Към България“ от Иван Спасов, както и с виртуозността, звуковото разточителство и фолклорната насоченост на „Два тъпана бият“ от същия автор и в „Гълъб гука“ от Александър Танев.

В дългата поредица от посветени на състава и на Васил Арнаудов произведения се нареди и Ораторията за солисти, мъжки, женски, смесен и детски хор и инструментален състав, по народни текстове, „Пролетни празници“ от Константин Илиев, която бе изпълнена тук за пръв път. Тази мащабна хоровая творба, рисуваща внушителна картина на

пролетните празненства, продължава установените фолклорни наклонения в музиката на Илиев, но същевременно прибавя нещо ново към стила му — пестеливост, изчистеност, вероятно повлияни от автентичността на текетовете. Майсторското боравене с материала пресъздава обредното действие като обобщение на вечно живите български бит и душевност. Рамкирано в началото и края на четирисчастната композиция от звучащите зад сцената детски гласове, като че ли от вековете се задава шестиято от народни празници, в което се преплитат многобройни лични и епизоди — жанрови, лични, вихрени, характеристични, изобразителни. Цялото мило гообразие на сложната драматургия, завършваща с „Гергьовски полки“, бе ново ярко постижение на диригента Веселин Байчев, който с увеличаваща енергия и стройна логика проследя взаимодествието на всички пластове в произведението. Той бе подпомогнат от отзивчивите солисти Анамари Палазян (уверена изява на нейния красив, изразителен глас) и Любомир Дяковски, от състава на детския хор „Дунавски вълни“ и от реактивно преобразяващия се в различни формации хор „Родина“.

Нели КУЛИАКСЪЗОВА